

UITGANGSPUNTEN HERZIEN STRANDBELEID

Oordeelsvorming

Gemeente Sluis
VERSIEDATUM 14/2/2023

Proces

BOB¹

Wat is er gebeurd na de Beeldvorming:

- Ophalen input: wensen, behoeften, verbeterpunten en richting bij college, raad en stakeholders (ondernemers kust, brancheorganisaties en belangenverenigingen)
- Strandpraat: twee dagen in gesprek met inwoners en bezoekers over het strand, op het strand.
- Digitale vragenlijst inwoners en bezoekers: 835 respondenten
- Alle opgehaalde input in het evaluatieproces pleit voor een herziening van het beleid. De externe input is samen met input van de interne organisatie en beleidsadvies vertaald in (nieuwe) uitgangspunten per thema.
- Bespreken concept uitgangspunten met de stakeholders.
- Opstellen concept uitvoeringsagenda met kostenraming.

Waar zijn we nu:

- **Oordeelsvorming MT (8 feb) en college (14 feb)**
- Stakeholders informeren over uitgangspunten
- Oordeelsvorming raad (21 februari)
- Verwerken uitkomsten oordeelsvorming en vervolledigen tot beleidsdocument
- Vrijgeven voor inspraak via commissie R/AB (25 april)
- Verwerken zienswijzen (juni-augustus)
- Besluitvorming/vaststelling herzien strandbeleid (kort na zomerreces)

---

1 Dit proces wordt uitgevoerd aan de hand van de BOB structuur: Beeldvorming – Oordeelsvorming – Besluitvorming.

Inleiding / de toekomst van het strand

Het strand is van grote economische maar ook maatschappelijke betekenis voor de gemeente Sluis. Het vormt de belangrijkste attractie voor bezoekers van onze streek maar zeker ook voor de eigen inwoners. Het West-Zeeuws-Vlaamse strand wordt door veel bezoekers en bewoners gekenmerkt door de rust, ruimte, weidsheid en openheid. Daar zijn we trots op en dat willen we koesteren. Om enerzijds die kenmerken en ons onderscheidend vermogen t.o.v. andere kustgebieden te bewaken, maar anderzijds ook het recreatieve gebruik van het strand mogelijk te blijven maken, zijn in dit beleidsstuk kaders geformuleerd. Binnen deze kaders willen we toewerken naar een strandexploitatie die bijdraagt aan het versterken van de kwaliteit en het creëren van 'waardevol toerisme' voor het gebied, de bewoners, bezoekers en bedrijven.

CONCEPT

Inhoudsopgave

Proces	1
Inleiding / de toekomst van het strand	2
Eigenaarschap	4
Gebiedsafbakening.....	4
Kwaliteit en onderscheidend vermogen	7
Onderscheidend vermogen	7
Keurmerken	7
Thematisering	7
Ruimtelijke ontwikkeling.....	8
Bebouwing op het strand en duin	8
Zonering	8
Recreatie	10
Recreatie op het strand	10
Recreatie op het duin	10
Toegankelijkheid en vindbaarheid.....	11
Voorzieningen	12
Strandpaviljoens	12
Strandslaaphuisjes	13
Strandcabines	13
Openbare voorzieningen	14
Veiligheid	15
Strandbewaking.....	15
Regelgeving en handhaving	15
Verlichting op het strand en duin	16
Beheer	17
Exploitatie	18

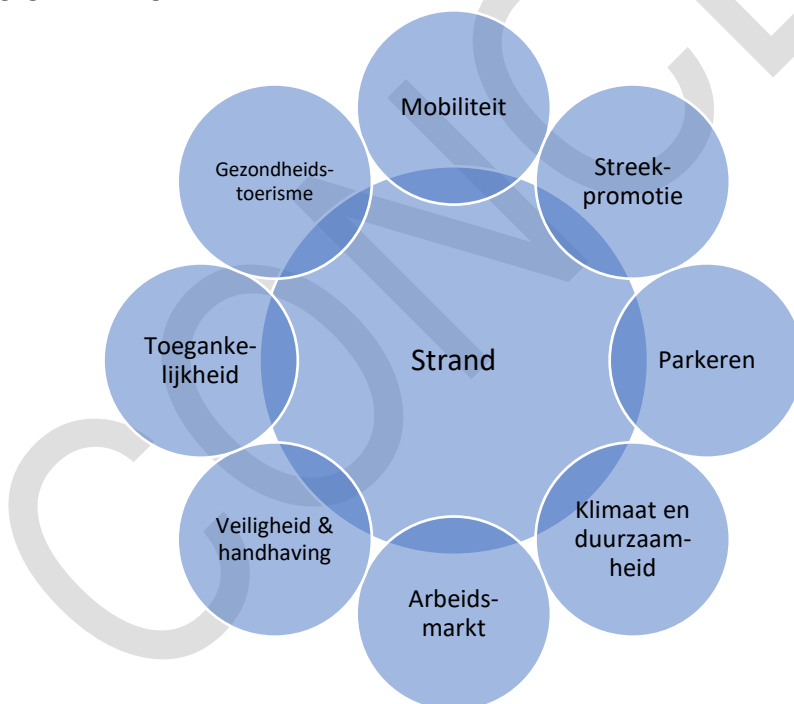
Eigenaarschap

Stranden in de gemeente Sluis zijn in eigendom van de Staat (Rijksvastgoedbedrijf) en Waterschap Scheldestromen. De stranden in eigendom van de Staat, zijn in gebruik bij Gemeente Sluis en in erfpacht bij Het Zeeuwse Landschap. Gemeente Sluis heeft een gebruiksovereenkomst met het Rijksvastgoedbedrijf om de stranden te exploiteren.

Gebiedsafbakening

- Horizontaal: Stranden aan de Noordzeekust: Zwingel in Cadzand tot en met Breskens Eerste Strange.
- Verticaal: Droge en natte strand, tussen duinvoet landzijde en de laag-laagwaterlijn en aangrenzend zeewater, inclusief routestructuren in de duinen.
- Binnen- en aangrenzend aan dit gebied is Natura 2000 wet- en regelgeving van toepassing (Westerschelde Saefthinge incl. Verdrongen Zwarte Polder en 't Zwin).
- Voor de Westerscheldekust is een aparte visie vastgesteld door de gemeenteraad in mei 2022. Vanwege het verschillende karakter van de Noordzeekust en de Westerscheldekust geldt hiervoor een apart beleid.

Wat er op het strand gebeurt, raakt echter ook aan vele andere beleidsvelden / werkgebieden. Deze zijn weergegeven in figuur 1.

FIGUUR 1 RELATIES BELEIDSVELDEN / THEMA'S

Per aanpalend beleidsveld is kort de relatie geschetst met het strandbeleid. Ook is hier relevante input vermeld die opgehaald is bij de stakeholders tijdens het herzieningsproces van het strandbeleid. Deze zaken vallen echter buiten de gebiedsafbakening van het strandbeleid, hier wordt dan ook verder niet op ingegaan in dit document. De punten worden ook niet meegenomen in het uitvoeringsprogramma van strandbeleid. We achten ze echter wel relevant als aanknopingspunten voor andere beleidsvelden. Binnen

de betreffende beleidsvelden kunnen aan de hand van deze input afwegingen gemaakt worden t.a.v. wenselijkheid, haalbaarheid en uitvoerbaarheid.

Mobiliteit: veel strandgasten komen met de auto of fiets naar het strand. Vanuit het mobiliteitsplan kan sturing gegeven worden aan welke bezoeker er op welke plek aan de kust terecht komt voor een bezoek aan het strand. Om het aantal bezoekers goed over de kust te verspreiden is het wenselijk om bijvoorbeeld dagtoeristen al tijdig richting de parkeerplaatsen te leiden die verder van de verblijfsrecreatieterreinen gelegen zijn. Hierbij dient ook rekening gehouden te worden met de zoneringen en thematiseringen van de verschillende stranden. De **streekpromotie** kan tevens ingezet worden te communiceren over de verschillende zoneringen en thematiseringen. En ook om voor de hele streek, maar zeker ook voor het strand, de juiste bezoeker naar de juiste plek te verwijzen.

Parkeren: het parkeertarief van 4 euro (inmiddels verhoogd naar een maximaal dagtarief van 7,50 euro) is mager in verhouding tot andere kustgemeenten. De dagtoerist zou via deze weg meer kunnen bijdragen. Differentiatie in seizoen is hierbij ook een optie zodat het aantrekkelijker is om in het laagseizoen ook een bezoek te brengen aan het strand.

Het aanbrenge van een aantal zaken / faciliteiten zou het aantrekkelijker maken om op de aangewezen parkings te parkeren en bemparkeren te voorkomen. Denk hierbij aan duidelijke belijning zodat er meer auto's kunnen parkeren, aanplanten van bomen/struiken zodat de auto's in de schaduw staan op warme dagen, laadpalen voor elektrische auto's en (toegankelijke) openbare toiletten. Ook voorzieningen voor ruiters op parkings aan begin en eind van de ruiterroutes zijn wenselijk met oog op beperking (mest)overlast op andere plaatsen.

Ook zijn acculockers voor elektrische fietsen en (bewaakte)fietsenstallingen gewenst met oog op de toegang naar het strand / paviljoens voor hulpdiensten en leveranciers.

Klimaat en duurzaamheid: het klimaat is van (grote) invloed op het strand en de mogelijkheden om het strand recreatief te kunnen blijven benutten. Denk aan zandafslag door een stijgende zeespiegel maar ook de natuurlijke ontwikkeling van embryonaal duin. Gezien het grote toeristische belang van het strand, is het van belang om recreatief gebruik van het strand toekomstgericht steeds mogelijk te blijven maken.

Arbeidsmarkt: voorzieningen op het strand (maar ook breder in de hele streek) ondervinden problemen om aan (geschikt) personeel te komen. Dat brengt problemen met zich mee in bezetting van- en daarmee het openhouden van voorzieningen (paviljoens maar ook strandbewaking). Seizoen verlenging biedt perspectief op jaarrond werkgeverschap.

Veiligheid: met periodes wordt er intensief gerecreëerd op het strand en duin. Het is dan van groot belang om de veiligheid van de strandgasten zo goed mogelijk te bewaken en eventuele risico's te beperken. Nauwe afstemming met de hulpdiensten in de streek en inzet van strandbewaking maken hier onderdeel van uit. In dit strandbeleid zijn uitgangspunten opgenomen over de veiligheid, opvolging en uitvoering betreft primair Openbare orde en veiligheid.

Handhaving: het strand heeft een grote aantrekkingskracht op mensen. Veel inwoners en bezoekers recreëren graag op het strand of fietsen bijvoorbeeld op het duinpad. Om de unieke kwaliteiten van het strand en duin te behouden, is het van belang dat bezoekers zich aan de regels houden. Communicatie en bewustwording is daarbij primair aan de orde maar handhaving moet (waar nodig) het sluitstuk zijn om een regelloos strandbezoek en daarmee vernietiging van onze unieke kustbeleving te voorkomen. Het strand verdient aandacht en inzet vanuit handhaving. In dit strandbeleid zijn hier dan ook een aantal uitgangspunten over opgenomen, in afstemming met cluster Handhaving.

Toegankelijkheid: in het VN-verdrag toegankelijkheid is opgenomen dat iedereen in de samenleving moet kunnen meedoen. Ook recreëren op het strand zou een toegankelijke beleving moeten zijn voor iedereen. In dit strandbeleid zijn hier dan ook een aantal uitgangspunten over opgenomen, in afstemming met het beleidsveld Toegankelijkheid.

Gezondheidstoerisme: keurmerken als de Badstatus en Blauwe Vlag dragen bij aan de stimulering en ontwikkeling van gezondheidstoerisme in de streek. Binnen het Stimuleringsprogramma Gezondheidstoerisme zijn ook enkele projecten opgenomen die betrekking hebben op het strand, bijvoorbeeld invulling van de wellnessroute in Cadzand-Bad en ontwikkeling van een wellnesspaviljoen.

Kwaliteit en onderscheidend vermogen

Onderscheidend vermogen

Het karakter en de unieke elementen van onze stranden zijn medebepalend voor het onderscheidend vermogen van deze streek. We zetten in op behoud en versterking en promotie van het unieke karakter van ons strand om de identiteit van onze streek te onderstrepen.

- **Rust**, ruimte, weidsheid, **open landschap** en **schone stranden** zijn kenmerkend voor deze streek.
- Het zoeken van **haaiantanden** op de stranden.
- De monding van de Westerschelde met de **zandplaten en zeehonden**.
- Het (grote) **scheepvaartverkeer** op de Noordzee en Westerschelde.
- Het **bovendijkse kustfietspad** met zicht op zee én land.
- **Natuurgebieden** Waterdunen, Verdronken Zwarte Polder en 't Zwin met unieke flora en fauna en (getijden)verbinding met de zee.
- De **paalhoofden** op het strand, voortdurende herinnering aan 'de strijd met het water'.
- **Vuurtoren Nieuwe Sluis** bij Breskens als baken aan de kust.

Keurmerken

- We zetten in op behoud van het **Blauwe Vlag** kwaliteitskeurmerk omdat het een onafhankelijk keurmerk betreft en het een positieve bijdrage heeft op het imago van de streek en tevens een stimulans is om de kwaliteit en veiligheid van de stranden hoog te houden en hier in te blijven investeren en ontwikkelen.
- We zetten in op behoud van de **Badstatus** Cadzand en het beter laden en profileren van het keurmerk vanuit het Stimuleringsprogramma Gezondheidstoerisme.
- We staan positief tegenover het verkrijgen van het **Groene Strand Wimpel keurmerk**. Dit sluit het beste aan op de natuurstranden (Verdronken Zwarte Polder en 't Zwin). In samenspraak met betrokken paviljoenhouders onderzoeken we de haalbaarheid en wenselijkheid om dit keurmerk te verkrijgen voor een aantal specifieke strandgedeelten.

Thematisering

- We houden de bestaande thematisering aan en brengen dit beter tot uiting in de openbare ruimte, de voorzieningen op het strand en de promotie
  - *Maritiem en culinair Breskens*
  - *Cultureel Groede*
  - *Familiair Nieuwvliet-Bad*
  - *Stijlvol en ontspannend Cadzand*
- We streven niet naar uitbreiding van activiteiten of evenementen op het strand maar locaties voor activiteiten als ook ontwikkelingen stemmen we af op de thematisering met oog op een sterkere en duidelijke profilering.

Ruimtelijke ontwikkeling

Bebouwing op het strand en duin

- Er zijn aan onze kust geen nieuwe bouw mogelijkheden meer voor strandpaviljoens op slaapstrandhuisjes op het strand en duin. Uitzondering hierop vormen een wellnesspaviljoen en met oog op de vormgeving van de wellnessroute een tijdelijk / pop-up initiatief op de dijk in Cadzand-Bad, aansluitend op en ter versterking van de Badstatus. Hiervoor worden door het college criteria uitgewerkt.
- Voor bouwwerken vanuit veiligheid (zoals strandposten) en niet-commerciële voorzieningen zijn uitzonderingen mogelijk.
- Bestaande (commerciële) bouwwerken kunnen onder voorwaarden wel verplaatst worden. Deze worden uitgewerkt in het Omgevingsplan. Hierbij geldt sowieso:
  - Natuurstranden: verplaatsing van bestaande bebouwing is mogelijk binnen zowel de natuurstranden als naar de recreatiestranden. Eventuele verplaatsing binnen de natuurstranden mag niet leiden tot verminderde doorstuiving van zand en/of landschappelijke kwaliteiten.
  - Recreatiestranden: verplaatsing van bestaande bebouwing is mogelijk binnen de recreatiestranden. Verplaatsing naar natuurstranden is uitgesloten. Ook hier mag verplaatsing niet leiden tot verminderde doorstuiving van zand en/of landschappelijke kwaliteiten.

Zonering

- Zonering van de stranden laten we aansluiten op zonering zoals vastgelegd in de Zeeuwse Kustvisie.
  - Aanpassing benaming: intensief en extensief wordt recreatie- en natuurstranden
  - Aanpassing zonering: natuurstrand achter Groese Polders wordt recreatiestrand.
- **Natuurstranden** zijn dynamisch beheerde stranden. Deze stranden bieden zee en wind de ruimte om zand optimaal te laten verstuiven. Strand en duin groeien op natuurlijke wijze mee met de zeespiegel, waarmee ze een bijdrage leveren aan de waterveiligheid en er symbiose ontstaat met en versterking van de natuurlijke en landschappelijke waarden van de aangrenzende natuurgebieden ('t Zwin en Verdronken Zwarte Polder). Op natuurstranden vindt ook recreatie plaats, hier zijn namelijk paviljoens en strandcabines geplaatst en bevinden zich bewaakte zwembieden en sportstranden. Overnachten op natuurstranden is echter uitgesloten. Natuurstranden onderscheiden zich van de recreatiestranden door de dynamiek en de mate waarin hier verstuuving kan plaatsvinden. De natuurstranden vallen onder bescherming van het Natura2000-netwerk. Om bescherming van de natuur hier prioriteit te geven en het onderscheid met recreatiestranden groter te maken, zijn in dit beleid enkele uitgangspunten opgenomen om bepaald gebruik uit te faseren en regelgeving voor recreatiefgebruik aan te passen.
- **Recreatiestranden** zijn niet-dynamisch beheerde stranden. De dagrecreatieve aantrekkingskracht van het strand concentreert zich vooral op deze stranden. Hier is meer ruimte voor strandplezier en -gebruik, (kleinschalige) activiteiten/evenementen. Recreatiestranden betreffen de drukkeren en optimaal bereikbare stranden maar ook rustigere stranden. De bestaande voorzieningen op deze stranden voorzien in een belangrijke vraag vanuit de inwoners en bezoekers en vormen een symbiose met de achterliggende badplaatsen en verblijfsrecreatieterreinen. Ook op

recreatiestranden is aandacht voor natuur- en landschapswaarden. Kwaliteitsverbetering van bestaande voorzieningen is mogelijk onder voorwaarden (*zie Voorzieningen*).

- Voor de specifieke zonering binnen de recreatiestranden van sportstranden, bewaakte zwemgebieden en kitesurfgebieden houden we de huidige locaties aan.
  - Zonerings worden (waar nog niet van toepassing) opgenomen in de APV als aangewezen gebieden voor betreffende activiteiten.
  - Zonering kan worden heroverwogen wanneer in de toekomst geschoven moet worden met bestaande bebouwing op het strand, vanuit de dynamiek van het gebied en daarmee samenhangende veiligheidsoverwegingen. Tevens kan zonering heroverwogen worden ten gevolge van Natura2000 wetgeving.
- Het naturistenstrand wordt noordoostelijk verplaatst waarbij 't Killetje een natuurlijk eindpunt vormt. Gezien het intensieve gebruik van dit strand wordt de oppervlakte gehandhaafd. De aangewezen zone verschuift aan de zuidkant 1 palenrij noordwaarts. Hierdoor is er aan de zuidkant ook een bufferzone tussen het textielstrand en het naturistenstrand waardoor er minder sprake is van vermenging, hetgeen in de huidige situatie voor klachten zorgt. Op de route naar het strand en op het strand wordt op een gastvrije manier gewezen op de zonering.

Recreatie

Recreatie op het strand

- Het strand is **van en voor iedereen**. Domeinvorming is uitgesloten.
- Elk stuk strand heeft zijn eigen kwaliteit. Om deze kwaliteiten te beschermen, versterken en beleefbaar te maken, wordt ingezet op het vergroten van het contrast tussen natuurstranden en intensiever benutte recreatiestranden.
- Zowel de natuur- als recreatiestranden mogen blijvend jaarrond benut worden voor laagdrempelige recreatie als zonnebaden en wandelen. Paardrijden en wandelen met een (loslopende) hond is overal mogelijk, maar is wel beperkt in tijd. Deze tijdvakken trekken we gelijk aan elkaar (*zie regelgeving en handhaving*).
- Intensievere **fun- en beachsporten** vinden plaats op de aangewezen sportstranden en/of kitesurfgebieden. Fun- en beachsporten betreffen het in – veelal georganiseerd – groepsverband uitoefenen van sport- en spelactiviteiten op het strand en in de branding. Deze zijn van een dergelijke aard en omvang dat deze grote hinder kunnen veroorzaken voor de aanwezige strandbezoekers. Bij het uitoefenen van fun- en beachsporten (onder de juiste begeleiding) wordt wel rekening gehouden met andere strandbezoekers.
- **Evenementen** op het strand en duin vinden incidenteel plaats. Hiertoe werkt het college nadere regels uit. Hierbij geldt sowieso:
  - Het evenement is strand-gerelateerd (voorbeelden: beach-volleybal toernooi, vliegerfeesten, wandeltochten, watersportactiviteiten, strandyoga)
  - Er vindt geen afzetting / domeinvorming plaats.

Recreatie op het duin

Het kustfietspad tussen Breskens en 't Zwin vormt een unieke toeristische beleving. Nergens anders in Nederland en België kan over zo'n afstand met zicht op zee en land worden gefietst². Om deze unieke beleving te kunnen blijven koesteren moeten er maatregelen genomen worden.

- We wijzen weggebruikers op elkaars aanwezigheid door inzet van een communicatiecampagne (fiets met zicht op zee én elkaar).
- Een goede en stabiele ondergrond voorkomt ongelukken. Op knelpunten investeren we samen met wegbeheerders in verharding en waar mogelijk verbreding van de paden.
- Om weggebruikers beter te scheiden en te wijzen op elkaars aanwezigheid brengen we markering aan op het duinpad en markeren we ook de plaatsen waar strandgangers en fietsers elkaar kruisen.
- We ontvlechten ruiters van fietsers en wandelaars door het bestaande ruiterspad bovenop het duin en langs de overgangen te verleggen. We onderzoeken de mogelijkheid om ter hoogte van Nieuwvliet een aparte strandovergang aan te leggen voor ruiters. Hiermee voorkomen we ook mestoverlast op fiets- / wandelpaden en strandovergangen.
- Ongewenst verkeer (o.a. golfkarren, auto's) op het duinpad gaan we tegen door actief te communiceren en handhaven (samen met Waterschap Scheldestromen). Hierbij betrekken we ook partijen die in contact staan met de huurders van deze voertuigen.

² De unieke beleving van het kustfietspad aan de West-Zeeuws-Vlaamse kust wordt nog op één stuk onderbroken ter hoogte van Nieuwvliet-Bad.

Toegankelijkheid en vindbaarheid

- Duinovergangen vormen de fysieke entree van het strand. Hier begint letterlijk de strandbeleving.
- Wanneer een duinovergang toe is aan renovatie, wordt de inrichting afgestemd op de geldende richtlijnen voor integrale toegankelijkheid.
- Op de Blauwe Vlag stranden streven we naar een versnelde fysieke toegankelijkheid van het strand en de duinovergang. We inventariseren de mate van toegankelijkheid van alle Blauwe Vlag stranden en wijzen op basis daarvan één strand aan als pilotgebied. We stellen een uitvoeringsplan op om dit gebied goed toegankelijk te maken (o.a. vervolg met de strandmatten) en kijken hierbij ook naar mogelijke samenwerking met (verblijfs)recreatieondernemers aan landzijde. Evaluatie van deze pilot vormt de basis voor een eventuele verdere uitrol.
- We zetten in op goede communicatie over de toegankelijkheid van het strand.
- Via de duinovergangsborden worden bezoekers welkom geheten en geïnformeerd over het betreffende strand (zones, voorzieningen en regels). Met oog op een kwalitatieve uitstraling en duidelijkheid zetten we in op efficiënte communicatie en zo min mogelijk borden.
- De strandpaviljoens en strandslaaphuisjes worden op uniforme wijze opnieuw bewegwijzerd. Aan de kust en in het duingebied bevinden zich geen andere reclame uitingen (landschapsverordening).

Voorzieningen

Strandpaviljoens

- Het aantal strandpaviljoens wordt niet uitgebreid. We houden vast aan 15 paviljoens. Vanuit de Zeeuwse Kustvisie is er beleidsmatig enkel nog ruimte voor de vestiging van een wellnesspaviljoen in Cadzand-Bad. Voor de invulling hiervan stellen we aparte criteria op welke vervolgens hun beslag moeten krijgen in een bestemmings- of omgevingsplan.
- We hanteren de bestaande maatvoering voor strandpaviljoens: maximale oppervlakte van 750m² met uitbreidingsmogelijkheid tot 1000m², mits er een duidelijke kwaliteitsslag wordt gemaakt. Hierbij geldt dat maximaal 450m² overdekt is en de bouwhoogte niet meer mag bedragen dan de gemiddelde duinhoogte aan de West-Zeeuws-Vlaamse kust. Het terras wordt binnen de maatvoering van de paviljoens voorzien, er wordt geen terras op het omliggende strand geclaimd. Aparte bouwsels onder en/of bij de paviljoens zijn niet toegestaan, ook niet ten behoeve van opslag.
- De exacte locatie voor een strandpaviljoen is flexibel met oog op de dynamiek van de kust. Bij de vervanging van een strandpaviljoen kan vanuit natuur- en/of veiligheidsoverwegingen de exacte locatie (opnieuw) bepaald worden.
- Het vanuit veiligheidsoogpunt noodgedwongen moeten verplaatsen van een strandpaviljoen en daarvoor aangelegde (nuts)voorzieningen zijn te allen tijde voor rekening en risico van de exploitant (risico ondernemen op het strand).
- Als extra service aan de strandgast mogen paviljoenhouders binnen de helft van het strandvak gelegen tussen 2 strandpaviljoens venten.
- Met oog op mededinging geven we een tijdelijk gebruiksrecht voor de duur van maximaal 20 jaar uit voor het mogen exploiteren van een strandpaviljoen. Deze termijn wordt geacht een reële terugverdientermin te zijn.
- De gebruiksovereenkomst is persoonsgebonden en niet overdraagbaar. De horecaverunning is dit eventueel wel. Indien de gebruiker de gebruiksovereenkomst wenst over te dragen, wordt deze beëindigd en wordt een locatie opnieuw aanbesteedt. Ditzelfde geldt ook in geval van faillissement.
- Bij het aanbesteden van een locatie voor een strandpaviljoen stelt het college criteria op met oog op kwaliteit (bijvoorbeeld onderscheidend vermogen, aansluiting op thematisering van stranden, duurzaamheid, gastheerschap) aansluitend bij de tijdsgeest van dat moment. Gunning vindt hierbij plaats op basis van de economische beste inschrijving (prijs en kwaliteit).
- Na afloop van de contracttermijn levert de paviljoenhouder het strandvak leeg op, tenzij anders overeengekomen. Met oog op duurzaamheid en circulair gebruik van materialen beoordeelt het college t.z.t. of NUTS-voorzieningen, fundering en / of bebouwing kunnen blijven bestaan. Deze worden dan tegen marktwaarde overgenomen door de gemeente en vervolgens tegen dezelfde waarde direct doorverkocht aan de nieuwe paviljoenhouder. De voorwaarden waaronder dit gebeurt worden opgenomen in de overeenkomst tussen paviljoenhouder en gemeente.
- Ten aanzien van de zittende paviljoenhouders wordt een overgangsregeling met een termijn van 15 jaar opgesteld aangezien de huidige overeenkomsten worden omgezet naar overeenkomsten voor bepaalde tijd. Bij de eerste aanbesteding hebben we oog voor het bestaande vastgoed. De uitwerking van de overgangsregeling is de bevoegdheid van het college.

Strandslaaphuisjes

- Het aantal strandslaaphuisjes wordt niet uitgebreid. We houden vast aan maximaal 3 locaties met maximaal 15 strandslaaphuisjes. Met oog op brandveiligheid is de onderlinge afstand van de huisjes minimaal 5 meter.
- We hanteren de bestaande maatvoering voor strandslaaphuisjes: maximale oppervlakte van 50m². Hierbij geldt dat maximaal 25 m² overdekt is. Daarbij voegen we toe dat de bouwhoogte niet meer mag bedragen dan de gemiddelde duinhoogte langs de West Zeeuws-Vlaamse kust.
- De exacte locatie voor slaapstrandhuisjes is flexibel met oog op de dynamiek van de kust. Verschuiving vindt enkel plaats vanuit natuur- en/of veiligheidsoverwegingen en altijd in afstemming met de strandbeheerder(s). Bij vervanging van de strandslaaphuisjes wordt de exacte locatie (opnieuw) bepaald.
- Met oog op mededinging geven we een tijdelijk gebruiksrecht voor de duur van maximaal 20 jaar uit voor het mogen exploiteren van een locatie voor strandslaaphuisjes. Deze termijn wordt geacht een reële terugverdientermijn te zijn.
- De gebruiksovereenkomst is persoonsgebonden en niet overdraagbaar. Indien de gebruiker de gebruiksovereenkomst wenst over te dragen, wordt deze beëindigd en wordt een locatie opnieuw aanbesteedt. Ditzelfde geldt ook in geval van faillissement.
- Bij het aanbesteden van een locatie voor strandslaaphuisjes stelt het college criteria op met oog op kwaliteit (bijvoorbeeld onderscheidend vermogen, aansluiting op thematisering van stranden, duurzaamheid, gastheerschap) aansluitend bij de tijdsgeest van dat moment. Gunning vindt hierbij plaats op basis van de economische beste inschrijving (prijs en kwaliteit).
- Na afloop van de contracttermijn levert de exploitant het strandvak leeg op. Met oog op duurzaamheid en circulair gebruik van materialen beoordeelt het college of NUTS-voorzieningen kunnen blijven bestaan. Deze worden dan tegen marktwaarde overgenomen door de gemeente en vervolgens doorverkocht aan de nieuwe exploitant.
- Het vanuit veiligheidsoogpunt noodgedwongen moeten verplaatsen van de strandslaaphuisjes en daarvoor aangelegde (nuts)voorzieningen zijn te allen tijde voor rekening en risico van de exploitant (risico ondernemen op het strand).

Strandcabines

- De behoefte aan zowel particulier gebruik en exploitatie van strandcabines is groot. We voorzien een beperkte uitbreiding van locaties voor strandcabines tot een maximum van 850 in totaal.
- We maken onderscheid in twee typen gebruik: particulier gebruik³ en grootverhuur⁴.
- De verhouding tussen particulier gebruik en grootverhuur wordt vastgelegd volgens de verhouding van 70 particulier – 30 grootverhuur (huidig 828 strandcabines volgens de verhouding 40 particulier / 60 grootverhuur). Nieuwe locaties worden toegevoegd aan het particuliere aanbod.
- De periode waarin de strandcabines op het strand mogen staan blijft ongewijzigd: 1 maart – 1 november.

³ voor eigen gebruik, op naam van de eigenaar / gebruiker.

⁴ een gebruiker met 2 of meer locaties ongeacht type gebruik (eigen gebruik of verhuur).

- Verplaatsing van strandcabines van recreatiestranden naar natuurstranden is uitgesloten. Andersom is er wel mogelijkheid tot verplaatsing. Nieuwe strandcabines worden uitsluitend toegevoegd aan recreatiestranden.
- We hanteren gedifferentieerde tarieven voor particulier gebruik en grootverhuur (commercieel verdienmodel) *zie strandexploitatie*.
- We leggen de beeldkwaliteit vast en maken hierbij onderscheid in strandcabines voor particulier gebruik en grootverhuur op aaneengesloten locaties direct naast de paviljoens.
- De gebruiksovereenkomsten zijn persoonsgebonden en niet overdraagbaar.
- Voor particuliere overeenkomsten geldt dat we deze uitgeven voor 1 jaar met mogelijkheid tot jaarlijkse verlenging door betaling.
- Voor grootverhuur geldt dat we overeenkomsten uitgeven voor een periode van 10 jaar en daarna opnieuw aanbesteden. Ten aanzien van de huidige overeenkomsten stelt het college een overgangsregeling op.
- Een deel van de grootverhuurlocaties zal na afloop van deze overgangstermijn worden toegevoegd aan het particuliere aanbod met oog op de vastgelegde verhouding van 70-30.
- Ons strand is er juist ook voor onze inwoners, het hebben van een strandcabine is een aantrekkelijke en betaalbare manier om in de eigen gemeente te kunnen recreëren. Inwoners hebben daarom voorrang op bezoekers en vaste gasten. Bestaande overeenkomsten met bezoekers en vaste gasten faseren we uit (bij opzegging). Inwoners hebben voorrang op de wachtlijst. Bezoekers worden doorverwezen naar de grootverhuurders.

Openbare voorzieningen

- **Speeltoestellen** voegen belevingswaarde toe aan het strand voor onze jonge inwoners en bezoekers, zowel in het hoogseizoen als daarbuiten. Speeltoestellen op het strand zijn gekoppeld aan paviljoens. Uitgangspunt zijn goed onderhouden en veilige speelvoorzieningen die de thematisering van de stranden versterken. Het college stelt hiervoor criteria op.
- We waarderen het voorzieningenniveau van het sanitair op het strand op. **Douches, watertappunten en toiletten** zijn basisvoorzieningen welke minimaal op de Blauwe Vlag stranden aanwezig zijn.
- Een **schoon toilet** is een basisvoorwaarde voor kwaliteit (of een schoon toilet of geen toilet). We investeren in schone openbare toiletten en beleggen het beheer en onderhoud bij een externe partij. Het beheer wordt niet toegevoegd aan het takenpakket van de strandwachten. Uitgangspunt is om openbare toiletten op de begane grond van de strandposten te realiseren zodat dit niet leidt tot extra strandbebouwing. Minder validen worden i.v.m. de toegankelijkheid verwezen naar het invalidetoilet bij de paviljoens.
- De pilot met **zonnebrandpalen** in Cadzand-Bad in 2022 laat positieve resultaten zien. We onderzoeken – vanuit de koppeling met gezondheidstoerisme - de mogelijkheid tot uitbreiding van het aantal locaties in samenwerking met (strand)ondernemers.
- Strandpaviljoens zijn zelf verantwoordelijk voor de inzameling van bedrijfsafval. We hechten een groot belang aan het gescheiden inzamelen van bedrijfsafval in ondergrondse containers op het strand.
- Op het strand en duin stimuleren we **gescheiden afvalinzameling** door bezoekers. We onderzoeken de mogelijkheid om op een efficiënte en duurzame manier het afval in te zamelen, op te halen en te verwerken en voeren een proef uit. Resultaten van de proef gebruiken we om gescheiden afvalinzameling langs onze gehele kustlijn al dan niet te realiseren.

Veiligheid

Strandbewaking

- Gemeente hecht groot belang aan professionele strandbewaking. Het gaat immers om de veiligheid van onze inwoners en bezoekers. Goede preventieve bewaking is ook van invloed op de strandbeleving. We zien dit ook terug in het beperkte aantal incidenten.
- De huidige bewaakte zwemgebieden worden gehandhaafd en worden niet in aantal uitgebreid.
- We zetten wel in op betere bezetting van het voor- en naseizoen en onderzoeken daarna ook de mogelijkheid om het bewakingsseizoen uit te breiden. Dit omdat het badseizoen steeds langer duurt. Werving en selectie in eigen streek en aantrekkelijk werkgeverschap zijn hierbij essentiële randvoorwaarden.
- Inzetten op verbetering van communicatie richting inwoners en bezoekers met betrekking tot bewaakte zwemgebieden, gevaren en eigen verantwoordelijkheid.
- De strandposten Breskens en Groede worden in navolging op de strandposten van 't Zwin, Cadzand-Bad en Nieuwvliet vervangen door permanente strandposten. De exacte locatie voor de strandpost Groede wordt in overleg met de strandbewaking en Waterschap Scheldestromen bepaald (we streven naar verplaatsing van duin naar strand).

Regelgeving en handhaving

Het strand is ons visitekaartje naar inwoners en bezoekers. Zeker op stranddagen bevinden zich veel mensen op het strand. Veiligheid en toezicht zijn van belang om de kwaliteit te borgen, overlast te beperken en excessen tegen te gaan. Gastvrijheid is hierbij het uitgangspunt, maar gastvrijheid betekent geen vrijbrief voor een regelloos strandbezoek.

- De strandbewaking vormt het eerste aanspreekpunt voor strandgasten, maar is primair belast met toezicht op het welbevinden van de badgast. Zij spreken mensen aan op de regels maar zijn geen handhavers (zijn hier ook niet toe bevoegd).
- Inwoners, bezoekers en ondernemers ervaren met name overlast door paardenmest, loslopende honden, ongeoorloofd verkeer op het duinpad en naaktrecreatie buiten het aangewezen gebied.
- Om strandgasten bewust te maken van de regels welke er gelden op het strand zetten we primair in op voorlichting en bewustwording. Via website en social media kanalen, via bebording en via strandpaviljoens en recreatieondernemers communiceren we over de regels op het strand.
- Regelgeving op het strand wordt vereenvoudigd met oog op korte en duidelijke communicatie en daardoor betere opvolging. De periode waarin er verboden gelden worden voor alle verschillende strandregels gelijkgetrokken. Gezien het steeds langer wordende badseizoen en de daarmee samenhangende drukte op het strand en met oog op zwemwaterkwaliteit hanteren we de periode van 1 april tot 1 oktober tussen 10.00 en 19.00 uur waarin het niet is toegestaan om zich met paarden, loslopende honden, vishengels of een 2-lijnsvlieger op het strand te begeven. Hieraan verbonden uitzonderingen m.b.t. specifieke regelgeving in zones worden bijgesteld of ingetrokken met oog op vereenvoudiging van de regels (zoals de bepaling dat het vis- en vliegerverbod enkel geldt in de bewaakte zwemgebieden).
- Op natuurstranden krijgt de natuur de ruimte en geldt een extensief gebruik. Op delen van de natuurstranden is het jaarrond niet toegestaan om zich met paarden, loslopende of aangelijnde honden, vishengel / visfuij of vistuig of een 2-lijnsvlieger te begeven. Bijkomend voordeel is dat we strandgasten welke zich niet comfortabel voelen in de buurt van honden zo tegemoet komen.

- We zetten primair in op bewustwording en communicatie maar handhaving (waarbij overtreders worden aangesproken op gedrag en worden beboet) vormt wel het sluitstuk. Dit heeft ook een signaalfunctie vanuit de verwachting dat hierover wordt gesproken. Zodoende heeft handhaving ook een functie gericht op bewustwording. Na ieder strandseizoen evalueren we met oog op het jaarlijkse handavingsplan van de gemeente op welke thema's gefocust wordt en welke handavingscapaciteit hierop wordt ingezet.

Verlichting op het strand en duin

Vanwege de versturende werking op flora en fauna wordt de toepassing van verlichting op het strand en duin beperkt, dit in lijn met artikel 5:41 van de APV. Uitzondering hierop vormt het functioneel verlichten van duinovergangen in het kader van fysieke en sociale veiligheid voor de toegang tot een strandpaviljoen of slaapstrandhuisjes.

- Strandpaviljoens en strandslaaphuisjes zijn functioneel verlicht (en mogen geen hinder opleveren voor het scheepvaarverkeer) en de (kortste) route via de duinen ernaartoe wordt enkel doelmatig uitgevoerd met naar beneden schijnende oriëntatieverlichting van maximaal 1 meter boven grondniveau.
- Overgangen waar zich geen paviljoens of strandslaaphuisjes bevinden worden niet verlicht.
- Voor de eenheid wordt overal gebruik gemaakt van 1 type oriëntatieverlichting, het toegepaste materiaal is duurzaam en passend in de omgeving.
- Het is de verantwoordelijkheid van de exploitanten van strandslaaphuisjes en paviljoens om binnen de richtlijn zorg te dragen voor passende verlichting van hun eigen domein.
- We stellen een richtlijn op voor verlichting van de duinovergangen. Het is aan de exploitanten van de strandpaviljoens en strandslaaphuisjes om op basis van deze richtlijn verlichting aan te schaffen, installeren en beheren. Bij aanbesteding van de locaties zal dit opgenomen worden als bijkomende verplichting.
- De domeinen van de exploitanten van de strandpaviljoens en strandslaaphuisjes hebben tevens de verantwoordelijkheid om binnen de richtlijnen zorg te dragen voor passende verlichting van hun domein.
- Bestaande verlichting wordt verwijderd indien deze niet voldoet aan de richtlijnen

Beheer

- Rijkswaterstaat is verantwoordelijk voor het onderhoud van de kustlijn en suppleert vanuit de functie van kustveiligheid de stranden waar de basiskustlijn onder druk staat. Deze suppleties hebben meerwaarde voor het recreatief gebruik van de stranden.
- De basiskustlijn behelst de volledige zanderige Nederlandse kust. Voor onze gemeente betreft dit het strand tussen de Belgische grens en Breskens (1^e Strange).
- Om het Noordzeestrand recreatief te kunnen blijven benutten:
  - Streven we naar een minimale breedte van droog zandstrand van minimaal 25 meter op alle recreatiestranden en minimaal 40 meter op Blauwe Vlag stranden
  - Zetten we met partners in op het verkrijgen van aanvullende recreatieve zandsuppletie op het Noordzeestrand via het recent opgericht Zeeuws Recreatief Zandfonds (de reikwijdte van het Recreatief Zandfonds is gekoppeld aan de basiskustlijn).
- Om het recreatieve strand op breedte te kunnen houden zetten we – los van eventuele suppleties - jaarlijks maximaal 15% van onze inleg in het Zeeuws recreatief zandfonds in. Zodoende spelen we in op de dynamiek van de kust.
- We continueren het huidige niveau van de strandreiniging waarbij we blijvend inzetten op (het huidige) minimaal kwaliteitsniveau B welke we jaarlijks terugzien in inspecties van de strandverkiezingen. Hierbij hechten we ook belang aan het schoonhouden van de routes naar het strand en het duingebied, zowel vanuit het oogpunt van natuur als een schone leefomgeving.
- We zetten daarnaast in op communicatie en voorzien extra middelen voor strandbezoekers om de stranden samen met ons schoon te houden. We werken actief mee aan initiatieven die gericht zijn op het schoon houden van de stranden.

Exploitatie

- Het strand is de belangrijkste trekker voor het toerisme in de gemeente, daar hoeven we geen winst op te maken, dat mag wat kosten. Inkomsten vanuit het toerisme (toeristen- forensen- en parkeerbelasting) in de gemeente worden vanuit algemene dekkingsmiddelen o.a. ingezet om het beheer van de stranden te bekostigen. Daarnaast worden inkomsten uit de strandexploitatie gegenereerd ter dekking van de kosten.
- De directe kostendeckingsgraad van de strandexploitatie bedraagt minimaal 40%. Stijgende beheer-, onderhoud- en afschrijvingskosten worden volgens deze verhouding doorberekend binnen de gebruiksvergoedingen (strandpaviljoens, strandslaaphuisjes en grootverhuur strandcabine).
- Om de kostendeckingsgraad te behouden, zijn er een aantal verdienkansen waarbij we de volgende uitgangspunten hanteren:
  - In de leges voor strandcabine wordt onderscheid gemaakt in particulier gebruik en grootverhuur. Grootverhuur is een verdienmodel, die leges kunnen daarom stapsgewijs (in 3 jaarlijkse stappen) verhoogd worden naar maximaal 150 euro per locatie per seizoen, waarna ook jaarlijks indexering wordt toegepast op basis van de kostendeckingsgraad. De leges voor particulier gebruik blijven bevroren op 100 euro per seizoen, deze worden wel jaarlijks geïndexeerd op basis van het consumentenprijsindexcijfer.
  - De gebruiksvergoeding voor het mogen exploiteren van strandslaaphuisjes wordt na een nieuwe aanbesteding verhoogd gezien de exclusiviteit en bijbehorend verdienmodel. Indexering wordt jaarlijks toegepast op basis van de kostendeckingsgraad.
  - De gebruiksvergoeding voor de paviljoens is tussen 2018 en 2022 stapsgewijs verhoogd tot het Zeeuws gemiddelde (peiljaar 2018). Vanaf 2023 worden de tarieven jaarlijks geïndexeerd op basis van de kostendeckingsgraad.
  - Bij de aanbesteding van strandpaviljoens, strandslaaphuisjes en strandcabines wordt de prijs meegewogen, dit betreft een inschrijfprijs welke bovenop de jaarlijkse inkomsten komt. Deze wordt uitgesmeerd over de volledige gebruiksperiode.
- De kostendeckingsgraad wordt jaarlijks gemonitord.

Bijlage: uitvoeringsprogramma strandbeleid 2024 en verder